

ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Městský soud v Praze rozhodl v senátě složeném z předsedkyně JUDr. Ludmily Sandnerové a soudců JUDr. Jana Ryby a Mgr. Blanky Fauré ve věci

žalobce: **T. P.**, narozený dne XXX, st. příslušnost XXX
zastoupený advokátem Mgr. Pavlem Bednaříkem
sídlem Štěpánská 27, Praha 3

proti
žalovanému: **Ředitelství služby cizinecké policie**
sídlem Olšanská 2, Praha 3

v řízení o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 25. 5. 2017, č. j. CPR-10040-5/ČJ-2017-930310-C232

takto:

- I. Rozhodnutí Policie ČR, Ředitelství služby cizinecké policie ze dne 25. 5. 2017, č. j.: CPR-10040-5/ČJ-2017-930310-C232, se zrušuje a věc se vrací žalovanému k dalšímu řízení.
- II. Žalovaný je povinen nahradit žalobci náklady řízení ve výši 8 228 Kč k rukám jeho právního zástupce Mgr. Pavla Bednaříka, advokáta do 1 měsíce od právní moci tohoto rozsudku.

Odůvodnění:

1. Žalobou podanou u Městského soudu v Praze se žalobce domáhal přezkoumání rozhodnutí žalovaného ze dne 25. 5. 2017, č. j.: CPR-10040-4/ČJ-2017-930310-C232, kterým bylo jako nepřípustné zamítnuto jeho odvolání proti rozhodnutí Krajského ředitelství policie hl. m. Prahy, Odboru cizinecké policie, Oddělení pobytové kontroly, pátrání a eskort (dále jen „správní orgán I. stupně“), ze dne 10.3.2017 č.j. KRPA-87383-17/ČJ-2017-000022-ZAM, kterým správní orgán I. stupně žalobci uložil podle § 119 odst. 1 písm. b) bod 3 zákona č. 326/1999 Sb., o pobytu cizinců na území České republiky a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů, (dále „zákon o pobytu cizinců“) správní vyhoštění na dobu jednoho roku. Téhož dne vydal správní orgán I. stupně samostatně i rozhodnutí č.j. KRPA-87383-18/ČJ-2017-000022-ZAM, kterým rozhodl o povinnosti žalobce nahradit náklady správního řízení o vyhoštění. O odvolání proti tomuto rozhodnutí žalovaný rozhodl dne 25. 5. 2017, pod č. j. CPR-10040-5/ČJ-2017-930310-C232 tak, že je zamítl pro nepřípustnost.
2. Městský soud v Praze usnesením ze dne 4. 8. 2017, č. j. 2 A 70/2017 vyloučil žalobu proti rozhodnutí žalovaného ze dne 25. 5. 2017, č. j. CPR-10040-5/ČJ-2017-930310-C232 k samostatnému projednání.
3. Předmětem soudního přezkumu ve věci vedené pod sp. zn. 3 A 150/2017 je tedy rozhodnutí žalovaného ze dne 25. 5. 2017, č. j. CPR-10040-5/ČJ-2017-930310-C232, které se vztahuje k uložené povinnosti žalobce zaplatit náklady řízení.
4. Žalobce svou obranu staví na skutečnosti, že odvolání nemohlo být posouzeno jako nepřípustné, neboť byl před správním orgánem I. stupně donucen vzdát se svého práva na odvolání. Dodává, že byl pod nátlakem Policie ČR a v hektické situaci bez možnosti poradit se s právním zástupcem. Vzdání se práva v jeho případě nelze tedy považovat za svobodný projev jeho vůle. Poté, co bylo žalobci umožněno poradit se s právním zástupcem, podal proti rozhodnutí správního orgánu I. stupně odvolání.
5. Žalobce dále uvedl, že svého práva se vzdal proti své vůli, v řízení nebylo zohledněno právo na spravedlivý proces. Žalobce pod nátlakem podepsal prohlášení o vzdání se práva na odvolání, aniž si mohl být vědom, o jaké jednání se mohlo jednat. Žalobce tak považuje postup, který byl zvolen při vzdání se práva na odvolání, za nezákonný. Domnívá se, že v posuzovaném případě nejsou splněny požadavky ustanovení § 37 odst. 2 správního řádu na podání fyzické osoby
6. Závěrem žalobce rovněž vznesl námitky proti posouzení skutečností, které vedly k uložení správního vyhoštění.
7. Žalovaný v písemném vyjádření k žalobě navrhl zamítnutí žaloby a poukázal na důvody obsažené v napadeném rozhodnutí.
8. Z obsahu spisového materiálu, který byl soudu předložen žalovaným správním orgánem, vyplynuly následující, pro rozhodnutí ve věci samé, podstatné skutečnosti:
9. Oznámením ze dne 10. 3. 2017 bylo s žalobcem zahájeno správní řízení ve věci správního vyhoštění podle ustanovení § 119 odst. 1 písm. b) bod 3 zákona o pobytu cizinců, s nímž byl žalobce téhož dne seznámen.
10. Dne 10. 3. 2017 vydal správní orgán I. stupně rozhodnutí č.j. KRPA-87383-17/ČJ-2017-000022-ZAM, kterým žalobci uložil podle § 119 odst. 1 písm. b) bod 3 zákona o pobytu cizinců správní vyhoštění na dobu jednoho roku.

11. Téhož dne, tj. dne 10. 3. 2017 vydal správní orgán I. stupně rozhodnutí č.j. č.j. KRPA-87383-18/ČJ-2017-000022-ZAM, kterým rozhodl o povinnosti žalobce nahradit náklady správního řízení o vyhoštění.
12. Správní spis dále obsahuje listinu označenou „Prohlášení o vzdání se práva na odvolání“, z jejíhož textu vyplývá, že žalobce se vzdává práva na odvolání proti rozhodnutí ze dne 10.3.2017 č.j. KRPA-87383-17/ČJ-2017-000022-ZAM, kterým správní orgán I. stupně žalobci uložil správní vyhoštění a rovněž proti rozhodnutí č.j. KRPA-87383-18/ČJ-2017-000022-ZAM, kterým rozhodl o povinnosti žalobce nahradit náklady správního řízení o vyhoštění a to na základě své svobodné vůle a před správním orgánem, který rozhodnutí vydal. Listina obsahuje i předtištěný text, že žalobce byl řádně poučen o právních následcích vzdání se práva na odvolání, tedy i skutečnosti, že rozhodnutí se stane pravomocným a vykonatelným. Pod tímto textem je předtištěný a vlastnoruční podpis žalobce.
13. Následně podal žalobce proti rozhodnutí správního orgánu I. stupně odvolání, o kterém žalovaný rozhodl napadeným rozhodnutím tak, že ho jako nepřipustné zamítl z důvodu, že odvolání bylo podáno osobou, která se vzdala práva na odvolání.
14. Městský soud v Praze přezkoumal žalobou napadené rozhodnutí v rozsahu uplatněných žalobních bodů, kterými je vázán (75 odst. 2 věta první s. ř. s.), a vycházel přitom ze skutkového i právního stavu, který tu byl v době rozhodování správního orgánu (§ 75 odst. 1 s. ř. s.).
15. Soud o věci samé rozhodl bez nařízení jednání, neboť žalobce soudu v přípisu ze dne 31. 10. 2017 výslovně sdělil, že souhlasí s takovým projednáním věci a žalovaný s takovým projednáním věci ve stanovené lhůtě nevyjádřil nesouhlas (§ 51 s.ř.s.)
16. Městský soud posoudil věc takto:
17. Lze konstatovat, v případě žaloby proti rozhodnutí o zamítnutí odvolání jako opožděného nebo nepřipustného je soud oprávněn zkoumat v mezích žalobních bodů pouze otázku, zda se skutečně jednalo o opožděné nebo nepřipustné odvolání a zda byl žalobce zkrácen na svých právech neprovedením odvolacího přezkumu (srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 27. 5. 2010, č. j. 5 As 41/2009 – 91). Soud se tedy může zabývat pouze tím, zda lze projev vzdání se práva na odvolání považovat za dobrovolně učiněný, nebo zda lze naopak takový projev vůle hodnotit jako nesvobodný a vynucený. V takovém případě by tento úkon žalobce nemohl být považován za svobodný projev vůle, který by byl schopen vyvolat právní účinky vzdání se práva na odvolání (srov. rozsudky Nejvyššího správního soudu ze dne 8. 11. 2017, č. j. 5 Azs 272/2017 - 17, a ze dne 14. 11. 2017, č. j. 5 Azs 270/2017 - 17, či ze dne 7. 12. 2017, č. j. 1 Azs 353/2017 - 39).
18. Soud shledává vhodným připomenout i usnesení rozšířeného senátu Nejvyššího správního soudu ze dne 14. 8. 2018, čj. 2 Azs 340/2017-72, z něhož vyplývá, že otázku vzdání se práva na odvolání v případě správních vyhoštění cizinců je třeba posuzovat individuálně. Každé správní rozhodnutí týkající se toho kterého cizince je vydáno na základě odlišného skutkového stavu a okolností, za nichž se cizinci vzdávají svého práva na odvolání, jsou různé. Proto je při hodnocení toho, zda je projev vůle cizince vzdát se svého práva na odvolání pravý, vážný, určitý, srozumitelný a dobrovolný, nutné přihlížet ke všem individuálním skutkovým okolnostem, ze kterých lze usuzovat na obsah projevené vůle. Při posouzení vzdání se práva na odvolání je třeba hodnotit například existenci

vlastnoručního podpisu, přesnou formulaci předmětného jednání (úkonu), použitý jazyk (řeč), jazykovou vybavenost cizince, jeho následné chování atp.

19. V případě žalobce bylo dne 10. 3. 2017 zahájeno správní řízení ve věci správního vyhoštění podle ustanovení § 119 odst. 1 písm. b) bod 3 zákona o pobytu cizinců, s nímž byl žalobce téhož dne seznámen, a ještě téhož dne byla vydána dvě rozhodnutí; jednak rozhodnutí, kterým bylo uloženo žalobci správní vyhoštění za neoprávněný výkon práce a jednak rozhodnutí o povinnosti uhradit náklady za toto řízení. Žalobci byl v řízení ustanoven tlumočník z jazyka ruského, neboť uvedl, že českému jazyku nerozumí. Žalobci bylo dne 10. 3. 2017 předáno jak rozhodnutí o správním vyhoštění, tak rozhodnutí o nákladech řízení, což potvrdil svými vlastnoručními podpisy. Stejněho dne se měl žalobce vzdát práva na odvolání, o čemž má svědčit ve správním spise založené prohlášení o vzdání se práva na odvolání (dále jen „prohlášení“), dle něhož byl žalobce i poučen o právních následcích vzdání se práva na odvolání, tedy že rozhodnutí o správním vyhoštění se stane pravomocným a vykonatelným. Následně dne 15. 3. 2017 podal žalobce odvolání, kde uváděl, že je jeho odvolání přípustné, neboť prohlášení o vzdání se práva na odvolání bylo učiněno pod nátlakem. Žalobce dále podaným odvoláním rozporoval skutková a právní zjištění pro posouzení věci samé, domáhal se tedy meritorního přezkumu.
20. Žalovaný v napadeném rozhodnutí konstatoval, že se žalobce vzdal práva na odvolání na základě své svobodné vůle. Tento závěr opřel o řádné poučení žalobce o právních následcích vzdání se práva na odvolání za přítomnosti tlumočníka, o vlastnoručně podepsané prohlášení o vzdání se práva na odvolání ze dne 10. 3. 2017.
21. Soud se zabýval nejprve otázkou, zda lze v daném případě seznat pochybnosti svědčící tomu, že vzdání se práva žalobce na odvolání bylo projevem vůle žalobce učiněným svobodně, vážně, určitě a srozumitelně tak, aby se jednalo o právně relevantní projev vůle, nebo naopak o právní jednání zdánlivé, neexistující.
22. Dle soudu pochybnosti v daném případě vyvolává více různých indicií. Pochybnosti o vážném projevu vůle vzbuzuje žalobcovo opakované poukazování na nedostatek vlastní vůle. Žalobce konkrétně podal v odvolací lhůtě odvolání, v němž rozporoval skutková a právní zjištění, a domáhal se meritorního přezkumu, rovněž opakovaně poukazoval na nedostatek své vůle
23. Stran svobody a vážnosti projevu žalobcovy vůle vyvolává určitou pochybnost i otázka, jak prvoinstanční orgán naložil se svou poučovací povinností stanovenou v § 68 odst. 5 s.ř.. Text poučení v prvostupňovém rozhodnutí je s tímto ustanovením sice v souladu, vzniká zde však otázka, zda a jak mohl prvoinstanční orgán nad rámec tohoto ustanovení žalobce poučit o vzdání se práva na odvolání a zda takové poučení nemohlo vést, příp. zda nevedlo k prolomení vážnosti, určitosti, srozumitelnosti či svobody žalobcovy vůle ohledně takového úkonu. Soud byl k této úvaze veden konkrétními okolnostmi daného případu. Vystává totiž i otázka důvodu pro použití připraveného formulářového podání. Ze správního spisu nevyplývá nijak, proč se prvoinstanční orgán odchýlil od ustálené správní praxe a proč považoval formulářové podání za výraz právní pomoci; což bude třeba následně vyjasnit.
24. Žalovaný v napadeném rozhodnutí konstatoval, že se žalobce vzdal práva na odvolání na základě své svobodné vůle, avšak takový skutkový stav nemá oporu ve správním spisu a vyžaduje doplnění, jelikož žalovaný neměl pro své tvrzení dostatečný podklad. Žalovaný se tak dopustil vady upravené v ustanovení § 76 odst. 1 písm. b) s.ř.s., když pouze označil

žalobcův projev vůle za svobodný a převzal závěry prvoinstančního orgánu bez dalšího, aniž by jej sám posoudil, popř. doplnil spisový materiál.

25. Bude na žalovaném, aby se v dalším řízení podrobně vypořádal s námitkami žalobce včetně obrany uplatněné v žalobě, zda žalobcova vůle byla svobodná, vážná, určitá a srozumitelná, neboť z listin shromážděných ve správním spise nelze tyto okolnosti posoudit, a to i v důsledku opominutí žalovaného, který se v odvolacím řízení nijak nevyslovil k žalobcovým návrhům na dokazování.
26. Závěrem shledává soud vhodným uvést, že je mu z úřední činnosti známo, že rozhodnutí žalovaného ze dne 25. 5. 2017, č. j.: CPR-10040-4/ČJ-2017-930310-C232, kterým bylo jako nepřipustné zamítnuto odvolání žalobce proti rozhodnutí Krajského ředitelství policie hl. m. Prahy, Odboru cizinecké policie, Oddělení pobytové kontroly, pátrání a eskort, ze dne 10.3.2017 č.j. KRPA-87383-17/ČJ-2017-000022-ZAM, kterým správní orgán I. stupně žalobci uložil podle § 119 odst. 1 písm. b) bod 3 zákona o pobytu cizinců správní vyhoštění, bylo rozsudkem zdejšího soudu ze dne 30. 4. 2019, č. j. 2 A 70/2017-74 zrušeno a věc byla vrácena žalovanému k dalšímu řízení. O předmětu řízení, tedy o vyhoštění žalobce bude znovu rozhodováno. Při novém posouzení povinnosti žalobce uhradit náklady tohoto řízení vezme tedy žalovaný ve zřetel i výsledek konečného rozhodnutí o vyhoštění, když dosud není najisto postaveno, zda žalobce řízení vyvolal porušením své právní povinnosti.
27. Ze všech výše uvedených důvodů soud na základě ustanovení § 76 odst. 1 písm. b) a c) s.ř.s. žalobou napadené rozhodnutí zrušil a vrátil věc žalovanému k dalšímu řízení.
28. Při novém posouzení žalovaný buď rozhodne meritorně o podaném odvolání, nebo vyvrátí výše uvedené pochybnosti o řádnosti žalobcovy vůle stran vzdání se práva na odvolání. Podle ustanovení § 78 odst. 5 s.ř.s. je správní orgán tímto právním názorem Městského soudu v Praze vázán.
29. Výrok o náhradě nákladů řízení je odůvodněn ustanovením § 60 odst. 1 s.ř.s., podle kterého má účastník, který měl ve věci úspěch, právo na náhradu nákladů řízení před soudem. Náklady vynaložené žalobcem na dané řízení představují náhradu nákladů právního zastoupení spočívající v odměně za dva úkony právní služby (vyjádření žalobce ze dne 31. 10. 2017 a kasační stížnost) po 3 100 Kč, tedy celkem 6 200 Kč. Dále byla přiznána 2 x režijní paušální částka ve výši 300 Kč podle § 13 odst. 3 advokátního tarifu. Vzhledem k tomu, že zástupce žalobce je plátcem daně z přidané hodnoty, odměna za zastoupení se zvyšuje o 21% z částky 6 800 Kč, tedy o 1 428 Kč. Zástupci žalobce tak bude na náhradě nákladů zaplacená žalovaným celková částka 8 228 Kč. Soud nepřiznal žalobci náhradu nákladů řízení za převzetí věci a sepsí žaloby, neboť náhrada za tyto vynaložené náklady byla již žalobci přiznána v řízení vedeném u zdejšího soudu pod sp. zn. 2 A 70/2017, když žalobce podal společnou žalobu proti dvěma rozhodnutím a soud vyloučil žalobu proti rozhodnutí o úhradě nákladů řízení k samostatnému projednání.

Poučení:

Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvou (více) vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu, se sídlem Moravské náměstí 6, Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

Lhůta pro podání kasační stížnosti končí uplynutím dne, který se svým označením shoduje se dnem, který určil počátek lhůty (den doručení rozhodnutí). Případně-li poslední den lhůty na sobotu, neděli nebo svátek, je posledním dnem lhůty nejbližze následující pracovní den. Zmeškání lhůty k podání kasační stížnosti nelze prominout.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 s. ř. s. a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno.

V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Soudní poplatek za kasační stížnost vybírá Nejvyšší správní soud. Variabilní symbol pro zaplacení soudního poplatku na účet Nejvyššího správního soudu lze získat na jeho internetových stránkách: www.nssoud.cz.

Praha 4. července 2019

JUDr. Ludmila Sandnerová v. r.
předsedkyně senátu